

Kwaliteit

voorop

NUPRIME STA-9 EN DAC-9

Wie de geschiedenis van NuPrime onderzoekt zal tot de ontdekking komen dat de oorsprong bij het langer bekende NuForce ligt, een merk dat zich tegenwoordig volledig richt op de gadget industrie. Niet gelukkig met die wending van NuForce heeft de medeoprichter zich afgesplitst en om zich heen een nieuw team van ontwikkelaars verzameld om door te gaan met audio voor de huiskamer. Met het verkrijgen van de rechten op de NuForce klasse-D schakelingen en door gebruik te blijven maken van dezelfde OEM productie faciliteit is veel van de oorspronkelijke kennis behouden gebleven. Ook gebleven zijn de veelal vriendelijke prijskaartjes die hangen aan de producten die allen bestaan uit versterkers en digitaal naar analoog converters in diverse verschijningsvormen.

Van importeur Dimex kreeg ik de beschikking over een DAC-9 D/A-converter met ingebouwde lijnversterker en een tweetaal STA-9 eindversterkers die zowel stereo als mono te gebruiken zijn. Laten we eerst de DAC eens aan een nader onderzoek onderwerpen. NuPrime wijkt af van het gebruikelijke 42-44 cm formaat en maakt een mooi kastje dat 235 x 281 x 55 mm meet inclusief de zachte, dempende pootjes. Het in mijn geval aluminium kleur kastje (alternatief is zwart) ziet er uitermate verzorgd uit zonder te vervallen in overdreven sculpturen en dure panelen. Die weliswaar voor een indrukwekkend uiterlijk kunnen zorgen, maar veelal slechts weinig bijdragen aan een beter geluid **■NEXT**

tested

music
emotion

31

(wel aan een fors hogere prijs). Op de voorzijde zit links de gecombineerde stand-by en bronkeuze schakelaar en rechts de volumeregeling. In het midden zit een te dimmen dot matrix display die de gekozen bron aangeeft, de volume stand en zodra de sample rate aan de ingang wijzigt ook kortstondig die frequentie. Op de achterzijde vind ik de netspanning entree met hoofdschakelaar, een optische uitgang, XLR en RCA uitgangen, een enkele analoge ingang en vervolgens digitale ingangen voor: AES/EBU, USB, RCA en Toslink. Tenslotte is er een expansion poort voor bijvoorbeeld een Bluetooth dongle. Heel compleet en heel verzorgt allemaal. In de DAC-9 wordt het volume geregeld met een ladderweerstand die is geïmplementeerd in een FPGA en 99 stappen kent. Het hart van de DAC is een 32-bit AKM AK4490 chip die in combinatie met een SRC (sample rate converter) zowel PCM als DSD kan

omzetten naar analog. Voor PCM zijn dat alle formaten tot 384 KHz en voor DSD loopt dat tot 11.2 MHz (DSD256) via USB. Op de overige ingangen is dat beperkt tot 192 KHz en DSD64 DoP. De analoge schakeling in de DAC-9 maakt gebruik van JFET's aan de ingang en levert aan de uitgang via RCA maximaal 4 Volt en via XLR 8 Volt. De schakeling is niet gebalanceerd uitgevoerd, voor de XLR uitgangen is er een extra buffer gemaakt die het signaal omzet van single ended naar gebalanceerd. De voeding bestaat uit een lineaire voeding met een ringkern transformator. NuPrime kiest niet voor een schakelende voeding in zijn apparaten. De prijs voor de DAC-9 is € 849,-.

STA-9 eindversterker

Nu wij de DAC-9 beter hebben leren kennen is de STA-9 eindversterker aan de beurt. De buitenafmetingen zijn gelijk aan de DAC-9 alleen ontbreken op de

voorzijde de knoppen. Slechts een kleine LED is te zien als de STA-9 actief is. Op de achterzijde zit uiteraard de netentree en de aan/uit schakelaar. Daarnaast de luidsprekeraansluitingen die spades, bananen en blank draad accepteren. Verder XLR en RCA ingangen en twee kleine schakelaars. De bovenste wordt gebruikt om te kiezen tussen de XLR of RCA ingangen, de onderste schakelt de versterker van stereo naar mono. Jammer dat er geen trigger input is, want nu moet je altijd met de hand aan de achterzijde de versterker aan- en uitzetten. Het mag nog eens benadrukt worden, de NuPrime STA-9 is geen digitale versterker maar werkt analoog met een PWM (pulse width modulation) schakeling die de eindtransistoren schakelend de luidsprekers laat aandrijven. Het eerste versterkerdeel werkt in klasse A, daar maakt NuPrime nogal een punt van, maar dat is meer commercieel want het zou waanzin zijn om dat anders op te zetten. Het vermogen komt uit een op International Rectifier gebaseerde schakeling die in klasse D staat te werken. Op een 550 kHz hoge switchfrequentie en dat is bijna 2x zo hoog als waar de meeste klasse D versterker op werken. Daardoor is de opbouw van het muzieksignaal aan de uitgang fraaier, nog veel belangrijker is dat het filter dat altijd noodzakelijk is bij klasse D aan de uitgang op een hogere frequentie mag inzetten. Vanaf 50 kHz en die frequentie

Luisteren

Met het groeien van de muziekcollectie wordt kiezen steeds lastiger, ik pik er volkomen willekeurig Viktoria Tolstoy en haar man Jacob Karlzon uit met hun album 'A moment of now'. Mooie rustige pianomuziek met een enkele stem. Het is mij in de afgelopen weken steeds gebleken dat de NuPrime combinatie de muziek los weet te krijgen van de luidsprekers om de ruimte voor mij te vullen. Dat is met Viktoria weer het geval. Heel losjes en soepel ontstaat er een stereo-beeld dat op een paar meter afstand voor mij hangt, waarin breedte, hoogte en diepte goed vertegenwoordigd zijn. NuPrime claimt in haar publicaties dat zij de klank van een buizenversterker hebben weten te vangen in de versterkers. Aan die uitspraak hecht ik weinig waarde, want wat is: "de klank van een buizenversterker"? Iemand die iets meer weet van buizen zal nooit een 300B verwarren met een KT-88 en die zijn echt heel verschillend. Of een EL83 push-pull en EL84 single ended. Toch snap ik wel wat NuPrime probeert aan te geven. Niet zo lang geleden had ik een kleine buizenversterker in huis die ook zo aangenaam klonk, zo soepel en prettig om naar te luisteren. Net als deze NuPrime combi dat geeft. De NuPrime heeft echter veel meer kracht dan de 10 Watt buizen en dat is voor speakers met een laag rendement zoals Harbeth en ook Dynaudio een heel prettig gegeven. Het wordt nog steeds geen weergave die enorm draagt in de lage tonen, eerder lichtvoetig en transparant met een prettige vleug aan detaillering die niet doorschiet naar teveel van het goede. De NuPrime raakt de juiste muziektoon met deze muziek. Jazz met wat meer tempo en uitermate fraai slagwerk komt van het Tingvall Trio en hun cd 'Beat'. Waar klasse D altijd op inzet is detaillering en daar kan NuPrime ook mee overweg. De fijne tikjes op bekkens zweven voor mij, ondersteund met een gestreken bas en de klanken van een piano. Zelfs met de Harbeth en zeker met de Dynaudio staat het laag strak in de kamer, geen aangevulde warmte, geen inboeten aan kracht of een rommelig geheel. Op 'Beat' zitten een

paar stukken waarin de muziek druk gaat worden en heel irritant kan overkomen op een matige set. NuPrime slaat zich er met verve doorheen en verrast op sommige punten door een extra zetje te geven en de muziek vooral levendig te houden. Klinkt het naar buizen? In ieder geval meer naar een dergelijk karakter dan naar klasse D in een zo betaalbare opzet. Stiekem denk ik dan dat de International Rectifier handtekening hoorbaar is, een halfgeleider fabrikant die ik steeds meer ga waarderen voor klasse D producten komend uit diverse hoeken van de wereld.

Bijschakelen

Singer/songwriter Lori Lieberman produceert als jaren cd's die uitblinken in opname kwaliteit en haar 'Ready for the storm' vormt daarop geen uitzondering. De uiterst sympathieke zangeres die Nederland en Nederlandse artiesten een warm hart toedraagt maakt al sinds haar *Killing me softly* de mooiste nummers en die lijn blijft zich voortzetten. Het gebruik van veel akoestische instrumenten leent zich ook voor recensiewerk en ik geniet volop van zowel de zang als de instrumentale kant. Ik beluister een harmonieus geheel dat blijft boeien op een manier die verder gaat dan de aanschafprijs van de NuPrime

combi van DAC-9 en een enkele STA-9. Misschien wel het juiste moment om de tweede STA-9 bij te schakelen en daarna door te luisteren. Overtuigd als ik ben van één exemplaar moet de investering van nog eens € 749,- een schepje extra bieden. Dat bijschakelen duurt even want ook de tweede STA-9 heeft een half uurtje nodig om volledig op klank te komen. Daarna word ik getraakteerd op een meer dragende weergave waarin de lage tonen duidelijk aan kracht winnen. Het stereobeeld wordt groter en strekt zich uit van muur tot muur, terwijl daarnet het meer tussen de luidsprekers bleef. Stem wint aan kracht en de onmiskenbare soepelheid in de weergave met één enkele STA-9 blijft gelukkig overeind. Niet altijd is bridgen van versterkers een feest, vaak wordt het alleen gedaan vanwege de vermogenswinst, NuPrime levert wel een verhoogde prestatie. Is daarmee de keuze voor één STA-9 een verkeerde en moet je meer geld uitgeven? Nee, zeker niet, maar als het budget het toelaat is doorbouwen wel heel erg leuk om te doen, om daarmee een extra stap te kunnen zetten. Wederom zowel de Dynaudio als de Harbeth wordt er vrolijk van. Net als ondergetekende die het zo aangesloten laat staan en Lori door laat draaien.

Simpelweg mooi

Van pop naar klassiek waar het Combattimento Consort Amsterdam mag openen met werken van Vivaldi. De Italiaanse barok blijft mijn favoriet en met de NuPrime gaat dat niet veranderen. De winst in de laagweergave die ik boekte met een tweede STA-9 komt goed van pas voor de bassen en de cello's die de lichte vioolklanken moeten dragen. Het geheel is dynamisch en zuiver in een breed beeld met aandacht voor de solo instrumenten, strijkers en blazers. De prijs van het geheel in beschouwing nemende, € 2.350,- voor een 2 x 290 Watt versterker met een ingebouwde DAC die alle formaten slikt, krijg je waar voor het geld en het speelt ook boven verwachting goed. In de zachte passages blijft de viool zijn details leveren met nog subtieler begeleiding op de achtergrond, gaat het orkest los dan volgt de set zonder een krimp te geven. De burens zullen zo af en toe wel even opveren uit de stoel, maar dat herkennen ze al jaren. Is er niets op aan te merken? Nee, eigenlijk niet, al weet ik dat de weergave nog beter kan, maar dan spreken we over heel andere prijskaartjes. Het bewijs daarvan staat tijdelijk in huis, ook een DAC/lijnversterker. Beter ja, maar niet schokkend. De NuPrime combi met één of met twee

STA-9 eindversterkers werkt meer dan bevredigend en als hij straks de deur uit gaat slaak ik geen zucht van verlichting. Nog even wat Bach met als soliste Janine Jansen die ik heel hoog heb zitten. Haar spel is ook met de NuPrime van een soort die doet watertanden en verlangen naar meer en meer muziek. Juist de levendigheid die zij in haar spel legt met de gedrevenheid die uit de snaren spat blijft recht overeind en vindt de juiste toon. Dit is simpelweg mooi.

Conclusie

Onder de zoete tonen van Bach en het spel van Janine probeer ik samen te vatten waar ik de afgelopen weken intensief mee heb kunnen spelen. Laat ik beginnen met de opzet van NuPrime die mij zo bevalt, te herkennen in het uiterlijk, de bediening en de compleetheit van de combinatie DAC-9 en STA-9. De fraai afgewerkte behuizingen zijn een lust voor het oog en opvallend onopvallend in een interieur. De bediening is met de meegeleverde afstandsbediening soepel, al moet je wel goed richten op de lijnversterker. Minder vind ik dat je de eindtrap(pen) alleen achterop aan en uit kunt zetten. Een trigger of automatische inschakeling zou fijn zijn. Compleet zijn ze zeker, zowel de DAC met zijn analoge

ingang en ruime digitale keuze, als de eindversterkers die met het omzetten van een schakelaar uitbreiding kunnen vinden met een tweede exemplaar. De geboden geluidskwaliteit is van hoog niveau en meer dan uitstekend gerelateerd aan de prijsklasse. Prettig om naar te luisteren en uitnodigend om te blijven luisteren ongeacht de muziekkeuze. Het feit dat diverse soorten luidsprekers niet verschillend reageren op de STA-9 bevestigt het vermoeden dat de opzet van NuPrime gewoon goed en degelijk is. Kort door de bocht, als ik in de markt zou zijn voor een flexibel uit te breiden systeem met groeipotentieel, zonder dat ik gedwongen word om uit te breiden omdat de basis al zo goed klinkt, dan komt NuPrime hoog op de verlanglijst. De DAC-9 met een enkele STA-9 kan het eindstation zijn of net zo gemakkelijk het begin van een groter geheel.

René van Es

PRIJZEN
 NUPRIME DAC-9 D/A-CONVERTER-
 LIJNVERSTERKER € 849,-
 NUPRIME STA-9 EINDVERSTERKER € 749,-

DIMEX REFERENCE AUDIO EQUIPMENT
 TEL: +31(0)70-4042647
 E-MAIL: INFO@DIMEX.NL
 WWW.DIMEX.NL

►►END